

Euroopa Parlamendi liikmed arutasid koostöövõimalusi Läänemere saarte esindajatega.

16. märtsil kohtus Euroopa Parlamendi Balti Euroopa toetusgrupp Läänemere saarte ühenduse - B7 delegatsiooniga, et arutada saarte arengu ja rahastamise küsimusi. Kohtumist juhatas europarlamenti poolt Balti Euroopa toetusgrupi asutajaliige Tunne Kelam, kes on ühtlasi europarlamenti regionaalarengukomisjoni põhiliige.

Tunne Kelami sõnul on tegemist esimese taolise koostöövormiga ühe regionaalse ühenduse ja europarlamenti uue koosseisu vahel. Balti Euroopa toetusgruppi kuuluvad Läänemere ümbruse riikide ja Suurbritannia parlamendiliikmed taotlevad kõnealuse regiooni intensiivsemat koostööd. Kavas on saavutada Euroopa Liidus eraldi Balti mere strateegia kujundamine, mida rahastatakse eraldi realt ning mis võiks olla seotud ka Euroopa Liidu Venemaa strateegiaga.

Vasakult: Saare maavanema kt Ants Teiv, Hiiu maavanema nõunik Reet Kokovkin, Saare maavalitsuse arengu- ja planeeringu osakonna juhataja Tarmo Pikner, EP saadikud Andres Tarand, Toomas Savi ja Tunne Kelam, Bornholmi, Gotlandi ja Ahvenamaa esindajad ning Hiiu maavanem Hannes Maasel.

Tunne Kelam tegi vastastikuse arvamustevahetuse ja probleemide kaardistamise järel B7 esindajatele ettepaneku pakkuda välja oma muudatuseettepanekud Euroopa Liidu Nõukogu uutesse määrustesse. Viimased käsivad Euroopa Regionaalarengufondi, Ühtekuuluvusfondi ja Sotsiaalfondi aluseid. Parlament eesotsas regionaalarengukomisjoniaga annab nimetatud määrustele enne käesoleva aasta suve oma hinnangu. Esimesed lugemised toimusid regionaalarengu komisjonis käesoleval nädalal. Kelami arvates on Euroopa Parlamendis võimalik leida mõistvat tähelepanu ning toetust saarte probleemidele ja nende arengu erivajadustele.

Eelpoolnimetatud määrused sisaldavad muuhulgas saarte finantseerimist oluliselt mõjutavaid sätteid. Regionaalarengu komisjoni raport pakub näiteks piiriülese koostöö raames

rahastamisele kuuluvate vahemaade maksimumkauguse nihutamist merealadel 150-lt kilomeetrit 200le. Samuti soovivad europarlamenti liikmed lisada nõukogu regulatsioonile eraldi viited saartele ning hõreda asustusega aladele, mis peaksid kuuluma prioriteetide hulka rahvuslike strateegiate raamistikus. Parlamendi algatusega pakutakse lisatoetuste kahekordistamist piirkondadele, mis johtuvalt geograafilisest või looduslikust eripärasest kannatavad rohkem kui ühe arengut takistava probleemi all.

B7 ja Balti Euroopa toetusgrupi kohtumisel oli saarte ühise probleemina kõne all ka vananev elanikkond ning saartel leiduvad võimalused noortel spetsialistidel ja haritlastel oma oskusi kodusaares täies mahus rakendada.

B7 on viie eri riigi koosseisu kuuluva 7 suurima Läänemere saare ühendus, mis loodi 1989. aastal. Ühendusse kuuluvad Ahvenamaa, Bornholm, Gotland, Hiiumaa, Rügen, Saaremaa, ja Öland. 2005. aastal on organisatsiooni eesistujasaareks Gotland. Eesti saari esindasid kohtumisel Hiiu maavanem Hannes Maasel ning Saare maavanema kohusetäitja Hans Teiv.

Üksmeel teenusteturu avamise küsimuses aitab tõsta EL usaldusväärset kodanike ja ettevõtjate silmis.

9. märtsil toimus Euroopa Parlamendi plenaaristungil Strasbourgis debatt eelseisva Euroopa Ülemkogu kohtumise teemadel, mille päevakorras oli kesksel kohal Lissaboni strateegia vahearuande läbivaatamine ning Euroopa Liidu jätkusuutliku arengu temaatika.

ERP-ED fraktsiooni liige Tunne Kelam juhtis oma sõnavõtu tähelepanu probleemidele, millele tuleks 22.-23. märtsil Brüsselis kogunevatel valitsusjuhtidel tähelepanu pöörata.

Hiljuti toetas Euroopa Parlament selgelt Euroopa Komisjoni programmi tõhustada EL konkurentsivõimet, suurendades majanduskasvu ning luues uusi töökohti. Konkurentsivõime tõstmiseks tuleb aga liidul teha olulisi pingutusi mitte ainult positiivsete programmide näol, vaid konkreetsete majanduslike meetmete abil igas liikmesriigis. Jätkusuutlik areng, suurem tööhõive ning kindlus homse ees võivad tekkida vaid konkurentsivõime dünaamilise tõusu ning investeeringute tagajärjel innovaatikasse.

"Euroopa Liidu usaldusväärsus on asetumas kaalukausile nii ettevõtjate kui kodanike silmis. Kas ja kuidas suudame neid motiveerida aktiivselt panustama Lissaboni eesmärkide täitmisel?" küsis Kelam.

Vastus peitub EL teenusteturu avamises. Kui me tõeliselt soovime tõsta ettevõtjate motivatsiooni, ei saa me endale lubada teenusteturu avamise osas mingit viivitust. Päev varem toimunud kohtumisel teatas Euroopa Komisjoni siseturu- ja

teenuste volinik McCreevy, et Lissaboni strateegia arenguks on samavõrra oluline teenuste turu võrdne avamine. "Sellest võib saada EL üks kõige tähtsamaid ja tulemuslikumaid reforme. Me ei tohi seda ära lahjendada. Kui see peaks juhtuma, saavad võrdsuse ja solidaarsuse põhimõtted hävitava hoobi osaliseks," tõdes Tunne Kelam.

Katsed läbi vaadata "päritolumaa" klausel, teenuste direktiivist tervishoiu ja sotsiaalhoolekandeteenuste väljaarvamine, viivitamine kõigi kodanike jaoks vaba konkurentsi loomisega "sotsiaalse dumpingu" vältimise ettekäändel - kõik see ei kujuta endast "head kompromissi", nagu mõned seda loodavad. "Päritolumaa" põhimõte on Kelami sõnul teenuste direktiivi lahutamatu osa.

"Tegemist on põhimõttelise küsimusega. Kahele poole lubaduste jagamine pole lahendus," ütles Kelam. "Loodan väga, et uus Komisjon ei tee mõõndusi oma positsioonile EL siseturu liberaliseerimise osas. Ägedate lahingute asemel endiselt eba-võrdse *status quo* säilitamise nimel peaksime keskenduma eeliste, mida vaba konkurents nii uutele kui vanadele liikmesriikidele pakub. Vastupidiselt hirmudele kontrollimatu uutest liikmesmaadest pärit teenusteosutajate sissevoolu vastu, on eelised selgelt märgatavad: vaba konkurentsi jõulisemaks muutudes teenuste hinnad langevad, kasvab kõikide majandusharude produktiivsus. Töökohtade arvu kasvu oodatakse just nendes sektorites, kus vaba konkurentsi kunstlikud takistused on kõige radikaalsemalt eemaldatud.

Eestile tähendab direktiiv peaaegu kõigi erinevaid teenuse liike reguleerivate seaduste ja litsentseerimiskeemide ülevaatamist ning muutmist. Samuti ettevõtjatele ühtse kontaktpunkti ning ametkondadele uue koostöösüsteemi loomist ning kohustusliku vastutuskindlustuse sätestamist riski või ohtu tekitavatele tegevusaladele. Direktiiv võimaldab samas Eesti ettevõtjal osutada teenuseid teistes liikmesriikides ning lihtsustab ettevõtluskeskkonda ka siseriiklikult, soodustades seega majanduskasvu. "Ülemkogu peab näitama ühtset poliitilist tahet veenmaks oma kodanikke, et EL liikmesriikidel ja institutsioonidel on dünaamilisele majanduskasvule soodsate tingimuste loomisega tösi taga. Sellest saab Euroopa Liidu solidaarsuse proovikivi," tõdes Tunne Kelam.

Siseturu teenuste direktiivi eesmärgiks on tagada teenuste vaba liikumine Euroopa Liidu siseturul ning edendada konkurentsi. Euroopa Komisjon ning eesistujamaa Luksemburg näevad selles peamist vahendit Lissaboni eesmärkide saavutamiseks. Teenuste osakaal on hetkel umbes 70% EL sisemajanduse kogutoodangust, kuid teenused moodustavad sealjuures vaid 20% liikmesriikide vahelisest käibest.

Erasektor vajab stiimulit osalemaks ühisprojektides koos avaliku sektoriga.

Euroopa Parlamendi Regionaalarengukomisjon arutas 15. märtsil Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi üldsätteid. Samuti vahetati arvamusi EL praeguse eesistujariigi Luksemburgi majandus- ja väliskaubandusministri Jeannot Kreckéga.

Nimetatud eelnõude näol on tegemist olulise reformiga Euroopa Liidu regionaalarengu fondide korrastamisel ning nende kasutamise lihtsustamisel.

Regionaalarengukomisjoni liige Tunne Kelam rõhutas oma sõnavõtus, et vajalik on säilitada selged ja siduvad Euroopa Liidu regionaalpoliitika strateegilised suunised. "Me peame järjekindlalt tagasi lükkama katsed täies ulatuses või osaliselt taasriigistada ühenduse regionaalpoliitikat. Äärmiselt oluline on Euroopa Komisjoni poolt esitatud finantsraamistiku säilitamine samas mahus," sõnas Kelam.

Tunne Kelam tõi esile vajaduse senisest enam kaasata struktuurivahendite rakendamisse erasektorit. "Erainitsiatiivi ja -kapitali kaasamine on eluliselt oluline just väiksemates ja vähem arenenumates piirkondades, kus reeglina napib nii rahalisi vahendeid kui ka motiveeritud inimesi". Kelam vaidlustas Komisjoni projektis esitatud ettepaneku, mille järgi EL kaasfinantseerimine arvestatakse üksnes avaliku sektori kulutuste alusel ning välistakse erasektori panus. Väited, nagu puudusid erasektori võetud kohustustel kindlad tagatised, pole Kelami meelest tõsiselt võetavad. "Just erasektor vajab stiimulit osalemaks ühisprojektides koos avaliku sektoriga."

Kelam toetas vajadust kujundada selge suhtumine piirkondadesse, mis on looduslikust või geograafilisest eripärasest johtuvalt majandusliku arengu seisukohast raskemas olukorras. On eriti tähtis, et sellised piirkonnad kvalifitseeruksid saama 5% ulatuses lisafinantseerimist, kahe arengutakistuse korral aga 10%. Tunne Kelami sõnul on eriti oluline tuua piirkondlike prioriteetidena välja saarte ja hõreastutusega alade erivajadused. Neid tuleb täpsustada riikliku strateegilise raamistiku kaudu.

Samal nädalal kajastas Tunne Kelami seisukohti Austria telekanal ORF.

Vaatamata sellele, et vestluse põhiteemaks oli planeeritud ikka ja endiselt kõneainet tekitavad saadikute palgad, siirdus jutt

kiiresti pigem saadikute sisulisele tööle ning selle hetke olulisematele poliitilistele sündmustele. Kajastamist leidsid nii 9. mail Moskvas toimuvad pidustused ja nende tegelik tähendus kui ka EL Venemaa-poliitika laiemalt.

Tunne Kelam koos Itaalia sõltumatu saadiku Luca Romagnoliga Austria TV kaamerate ees.